Livet som CIRKUSHUND

Hvert år i marts ser jeg fra mit vindue det lille Cirkus Baldoni rykke ud på landevejene med deres karakteristiske røde og blå cirkusvogne. Jeg ved, at min cirkusnabo som regel har et hundeshow med i deres forestilling, så jeg besluttede mig for at se lidt nærmere på, hvordan cirkushunde egentlig har det – og opdagede, at de kan være ret heldige hunde.

TEKST OG FOTO: LENE TOPP

Det hele begyndte, da den 15-årige Stiliana Tomovi for 14 år siden kom hjem med en sanktbernhardshvalp. Efterhånden som dyret voksede og voksede, fik Stilianas forældre den ide, at den store hund jo sagtens kunne arbejde for føden. Stiliana og hendes far begyndte derfor at træne og lære den forskellige hundekunster. Og dermed var grundstenen lagt for Tomovi-familiens hundeshow.

En cirkusfamilie skabes

Stiliana og hendes familie stammer oprindeligt fra Bulgarien, men har i dag deres base i Belgien. Familien tilhører ikke en gammel cirkusslægt. Faktisk var Stilianas far, Ivan Tomovi, den første i familien, der besluttede sig for at gå cirkusvejen. I 1970'erne uddannede han sig til akrobat på en cirkusskole i Moskva, og det var faktisk under træning, at han mødte sin kone, Milka. Milka var nemlig også akrobat og endda en meget god en af slagsen. I 1970'erne lykkedes det hende faktisk at blive både verdens- og europamester i sportsakrobatik. Parret Tomovi var store artister og optrådte blandt andet med det bulgarske statscirkus, der hvert år tog på månedlange turneer i Rusland. Cirkus og artisteri var på den tid en stor og vigtig ting i den del af verden.

Men for 14 år siden bragte deres datter så en hund ind i familien, og for 12 år siden begyndte familien at optræde med hunde. Over fire sæsoner optrådte Milka og Ivan både med akrobatik og hundeshows. Men derefter

Familien synes, at fire hunde er passende, for så kan de tage sig rigtig godt af dem alle. Ud over deres optræden i manegen er hundene på en luftetur fire gange om dagen. Og når det overhovedet er muligt, sover de udendørs, hvilket familien mener, er mest naturligt for en hund.

Dino og Gero er sanktbernhardshunde. Dino er den kraftigste af dem, om end de begge hører til den store del af slagsen. De to var henholdsvis et og to år, da de kom til Tomovi-familien.

har de to koncentreret sig om hundene. Alderen og det hårde liv har sat sit præg på begges ansigter, men kroppene er stærke og spændstige efter et langt liv med evig træning og optræden. Og cirkus sidder i deres hjerter.

Stiliana og hendes mand, Sasha, er stadigt unge og kører et par halsbrækkende akrobatiknumre, men når man arbejder i et lille cirkus som Baldoni, så har man mange hatte på. I nogle forestillinger er Stiliana derfor også med i manegen med hundene, og bagved er Sasha, der er en stor, stærk mand fra Ukraine, altid parat til at give en hånd med med rekvisitter og tovværk – når han altså ikke lige svinger rundt med sin kone eller balancerer med hende på en stang højt oppe under teltkuplen.

De heldige cirkushunde

Dino, Gero, Lucky og Rocky er navnene på Tomovi-familiens hunde. Dino og Gero er sanktbernhardshunde. Dino er den kraftigste af dem, om end de begge hører til den store del af slagsen. De to var henholdsvis et og to år, da de kom til Tomovi-familien. De var blevet købt af andre familier, men efterhånden som hvalpene blev større, dalede interessen

> Lucky var derimod kun en hvalp, da de samlede ham op på gaden i Sofia. Han var del af en større flok, men de kunne ikke tage mere end en hvalp med, deraf hans 'lykkelige' navn. Lucky er da også en heldig hund, som har været hos familien Tomovi i næsten 12 år."

for dem, og til sidst blev det besluttet, at de skulle væk. En person blev sat til at finde nye hjem til dem, og så havnede de hos Tomovi og blev cirkushunde. Stiliana husker, at hun havde en snak med den dame, der skulle finde et nyt hjem til Gero, om, hvad hun sagde til, at hunden skulle på landevejen med et cirkus. Og at svaret var, at "hunde skal lave noget – ellers så keder de sig". Hun så intet problem i det, og Tomovi-familien havde da også dengang flere sanktbernhardshunde og kendte racen og dens behov godt.

På et tidspunkt var der seks hunde i truppen, men de ældste er døde nu. Faktisk døde den hund, som Stiliana bragte ind i familien, under dette års turné i Danmark i Hundested. Stiliana har fået fortalt, hvad bynavnet betyder, og smiler, mens hun siger:

"Det var jo et meget passende sted. Og 14 år for en stor sanktbernhard må siges at være helt o.k."

Men hun lægger ikke skjul på, at det var hårdt, for hundene er jo både deres gode venner, familiemedlemmer og kollegaer. Dino og Gero er i dag fire og fem år og kan heldigvis have mange gode år i cirkus endnu.

Samlet op på gaden

Lucky og Rocky er en helt anden slags hunde. De er begge samlet op på gaden i Sofia i Bulgarien. For år tilbage var familien på besøg hos nogle slægtninge, og en dag på gaden fik Milka øje på en meget smuk hvid hund. Men på det tidspunkt var hun ret bange for hunde og overtalte derfor sin datter til at se, om hun kunne få fat på hunden. Det gik nemt, og hunden blev efterfølgende undersøgt af en dyrlæge, der gættede på, at den var omkring et år gammel. Hunden var Rocky, der i dag er 13 år gammel.

Lucky var derimod kun en hvalp, da de samlede ham op på gaden i Sofia. Han var del af en større flok, men de kunne ikke tage mere end en hvalp med, deraf hans 'lykkelige' navn. Lucky er da også en heldig hund, som har været hos familien Tomovi i næsten 12 år.

Familien synes, at fire hunde er passende, for så kan de tage sig rigtig godt af dem alle. Ud over deres optræden i manegen er hundene på en luftetur fire gange om dagen. Og når det overhovedet er muligt, sover de udendørs, hvilket familien mener er mest naturligt for en hund. Hvis der var mange hunde, ville det nemt blive uoverskueligt og med risiko for, at cirkushundene uden for manegen måtte leve næsten udelukkende i hundegårdene.

> Men vi kigger altid på, hvad hver enkelt hund er for en størrelse – hvordan er dens sind, og hvad falder naturligt for den?

Stiliana fortæller, at de fire hunde tilsammen udgør et godt team. De store og tunge laver helt andre ting end de mindre og mere adrætte hunde.

Selv om det ikke er tilfældet for familien Tomovis hunde, er der strenge krav til størrelsen af hundegårde, fortæller Stiliana. En stor hund som en sanktbernhard skal således have en fem kvadratmeter stor hundegård i Danmark, og i andre europæiske lande er det nogle steder det dobbelte. Men med fire hunde er der tid og omsorg nok til den enkelte hund.

De laver det, de er skabt til

Milka er ikke længere bange for hunde og tumler og leger med de kæmpe sanktbernhardshunde. Men hvordan har familien egentlig lært at træne hunde? De har jo ikke traditionelt haft med hunde at gøre.

Stiliana fortæller, at de har arbejdet med – og fået masser af råd – fra en god dyretræner. Milka griner og fortæller om en dame, der engang sagde til hende, at først skulle hun købe sig en plante – og hvis den overlevede, så kunne hun købe sig en hund – og hvis den overlevede, så kunne hun begynde at tænke på at få børn. "Jeg har bare gjort det hele omvendt", siger hun og griner. Først kom Stiliana, og så kom hunden og … Men i øvrigt så mener hun faktisk, at hundene nogle gange er meget smartere end os mennesker – uden dog at uddybe det nærmere.

Men hvilke numre lærer de så hundene? Stiliana fortæller, at de fire hunde tilsammen udgør et godt team. De store og tunge laver helt andre ting end de mindre og mere adrætte hunde. "Men vi kigger altid på, hvad hver enkelt hund er for en størrelse – hvordan er dens sind, og hvad falder naturligt for den? Og så mener vi ikke, at en hund er skabt til for eksempel at stå håndstand – og at unaturlige krav og bevægelser vil slide dem ned i utide."

Stiliana mener heller ikke, at cirkuslivet stresser hundene. De sidder parate til køreturen hver aften, og de distancer, som Baldoni flytter sig hver dag, er meget små. Og det første, der sker, når man kommer frem til den nye, er, at hundenes hundegårde sættes op. Og nærmer man sig hundegårdene, så gør de ad en, ligesom ens egen hund gør bag havelågen. Hundegårdene er deres hjem og deres territorie – i hvilken by de så end placeres i. Og det er den hvide gadehund, Rocky, der styrer det hele. Giver Rocky hals, så følger hele flokken efter. Bliver man accepteret af Rocky, så falder der hurtigt ro over gemytterne.

> "Giver Rocky hals, så følger hele flokken efter. Bliver man accepteret af Rocky, så falder der hurtigt ro over gemytterne."

Et langt liv i manegen

Men vil familien Tomovi blive ved med at have samme slags hunde, hvis altså dem, de har nu, falder væk? Svaret kommer prompte fra Ivan – ja, det er der ingen tvivl om. Stiliana mener dog lige, at de må se tiden an, og se, om det tidspunkt, hvor hundene falder væk, måske også er det tidspunkt, hvor hendes forældre skal på pension. Ifølge Milkas logik må det jo så være det tidspunkt, hvor hun skal ud og købe sig en plante.

Men hverken Ivan eller Milka mener selv, at de er på vej på pension – og sanktbernhardshundene er stadig unge, og Stiliana mener også, at både Lucky og Rocky nok skal holde mange år endnu. "De er jo små, og små hunde holder lang tid," påpeger Stiliana. En alder på 13 og 14 år mener hun faktisk ikke er særlig høj. "Vi har overhovedet ikke set nogen som helst nedgang i deres energi og smidighed," fortæller hun.

Og da jeg ser Tomovi-familiens hundeshow, så må jeg da også indrømme, at der er fest og farver og masser af energi over feltet – også hos de to ældste hunde. Det er et komisk og underholdende klovneagtigt nummer med spring og falden på halen – og hundene giver hals og ser ud til at nyde hvert eneste sekund. Man kunne faktisk nemt få det indtryk, at et liv som cirkushund hos familien Tomovi slet ikke er den værste form for hundeliv.

Bestil en GRATIS hvalpepakke på
www.hvalpepakken.dk
og hent den i nærmeste
MAXI ZOO butik!

MAXI ZOO · PRO PLAN · Hvalpepakken.dk

Tag en værdig afsked
med dit kæledyr

Dit kæledyr har givet dig mange gode oplevelser gennem tiden. Derfor fortjener det en værdig afsked med livet. Kæledyrskrematoriet v/Modtagestation Vendsyssel tilbyder professionel kremering af kæledyr. Du får urnen med dyrets aske med hjem.

Læs mere på www.kaeledyrskrematoriet.dk

Du kan aflevere dit kæledyr til kremering personligt hos os eller (efter aftale) via dyrlægen. Hør mere på tlf. 9623 6680.

Kæledyrskrematoriet
v/Modtagestation Vendsyssel I/S

PURINA
PRO PLAN
Duo Délice

To forskellige foder bider
Dobbelt så meget at elske

PRO PLAN® Duo Délice
er fremstillet af ingredienser af højeste kvalitet i en unik kombination af sprøde foder kugler og møre, strimlede bider, som din hund kommer til at elske. Et foder du kan stole på.

smartson
91%
AV 666 TESTPILOTER
REKOMMENDERAR

Kan kun købes hos din dyreforhandler eller -klinik.
For mere information, gå ind på **www.proplan-hund.dk/duodelice**
eller **www.smartson.se/proplan-hund-duodelice.html**

PURINA
Your Pet, Our Passion.